

ชื่อเรื่อง การค้นคว้าแบบอิสระ ผลดีกรรมกร ใช้ยาและยาเสพติดของชาวบ้านห้วยน้ำดัง
อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ : สาเหตุการเสพยาของ
ผู้ติดฝิ่น และ เฮโรอีนที่ได้รับการบำบัดรักษาใน ปี 2533

ชื่อผู้เขียน นางรัตนา สุกุมลจันทร์

สาขาวิชา สาขาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

รองศาสตราจารย์ จิรศักดิ์	คำบุญเรือง	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประไพศรี	ช่อนกลิ่น	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ชุมม	พรหมขัติแก้ว	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตราการเสพยา และสาเหตุการเสพยาของ
ชาวเขาที่ติดฝิ่นและเฮโรอีนที่ได้รับการบำบัดรักษาในปี 2533 โดยศึกษาในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-
กันยายน 2534 กลุ่มประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ชาวเขาจำนวน 43 คน สถิติที่ใช้ได้แก่ค่าร้อยละ
และค่าเฉลี่ย โดยการแจกแจงแบบครบถ้วน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ การสังเกตและการตรวจ
ปัสสาวะ เพื่อหาอนุพันธ์ฝิ่นแบบ Enzyme Multiplied Immunoassay Technique (EMIT)
ผลการศึกษาพบว่า

1. ลักษณะทั่วไปของประชากรที่ศึกษา เป็นชาวเขาเผ่าลีซอ กระเหรี่ยง ไทยใหญ่
ร้อยละ 76.74, 11.63 และ 9.30 ตามลำดับ เพศชายร้อยละ 97.67 อายุเฉลี่ย 40 ปี ต่ำสุด
15 ปี สูงสุด 65 ปี สถานภาพการสมรสคู่ ร้อยละ 72.10 การศึกษาไม่รู้หนังสือ ร้อยละ 72.10
อาชีพทำไร่-ทำสวน ร้อยละ 56.45 รับจ้างร้อยละ 37.10 จำนวนปีที่ใช้ฝิ่นและเฮโรอีนเฉลี่ย
12.5 ปี ต่ำสุด 2 ปี สูงสุด 32 ปี ยาเสพติดที่ใช้ก่อนการรักษา คือ ฝิ่น ร้อยละ 48.84
เฮโรอีน ร้อยละ 25.58 ฝิ่นและเฮโรอีน ร้อยละ 25.58

2. อัตราการเสพซ้ำ ในเดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2534 เท่ากับ ร้อยละ 100

3. สาเหตุการเสพซ้ำพบว่า ส่วนใหญ่ไม่ยอมเปิดเผยสาเหตุที่แท้จริง สาเหตุที่รวบรวมได้คือ สาเหตุทางกาย ร้อยละ 100 ได้แก่ มีความต้องการเสพร้อยละ 72.10 ไม่สนใจในตนเอง หวาดกลัว ท้อแท้ เบื่อหน่าย ร้อยละ 27.9 สาเหตุทางครอบครัว ร้อยละ 46.51 ได้แก่ ไม่มีใครดูแลเอาใจใส่ ร้อยละ 40 คนในบ้านไม่ยอมรับ คนในบ้านรังเกียจ คนในบ้านใช้ฝิ่นเป็นประจำ ร้อยละ 6.51 สาเหตุทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 100 ได้แก่ มียาเสพติดขายในหมู่บ้าน ซื้อได้ง่าย ร้อยละ 34.88 และมีผู้นำมาขายให้ที่บ้าน คนเพื่อนที่ใช้ยาเสพติด เพื่อนชักชวน ได้รับเงินเป็นค่าจ้าง ร้อยละ 11.63 เท่ากัน ทำหน้าที่ไปซื้อยาเสพติดให้เพื่อน และไม่มีใครยอมรับ ร้อยละ 6.98 และร้อยละ 6.98 มีอาชีพขายยาเสพติด ร้อยละ 4.64

4. ชนิดของยาเสพติดที่ใช้เปลี่ยนไป คือ เปลี่ยนจากฝิ่นไปใช้เฮโรอีน ก่อนการบำบัดรักษาใช้ฝิ่นร้อยละ 48.84 (21 คน) ใช้เฮโรอีน ร้อยละ 25.58 (11 คน) เมื่อกลับไปเสพซ้ำใช้ฝิ่นร้อยละ 34.88 (15 คน) ใช้เฮโรอีนร้อยละ 60.47 (26 คน) และพบว่า ได้มีการนำกระบอกฉีดยา และเข็มฉีดยาที่ใช้แล้ว ไปฉีดเฮโรอีนร่วมกัน

5. ค่าใช้จ่ายในการซื้อขายยาเสพติดต่อวัน การใช้ฝิ่นประมาณ 2-4 มูต่อวัน (1 มู = 1.5 กรัม) คิดเป็นราคา 60-80 บาท ผู้ที่ใช้เฮโรอีนประมาณ 2-4 ตัว/หลอด/คน/วัน (1 ตัว/หลอด = 60 mg) คิดเป็นราคา 100-200 บาท

การศึกษาครั้งนี้เป็นแนวทางให้เห็นว่า ในการป้องกันการเสพซ้ำของผู้ติดฝิ่น และเฮโรอีนในหมู่บ้านห้วยน้ำดัง ควรค้นหาสาเหตุการเสพซ้ำที่แท้จริง ให้ความรู้เรื่องพิษภัยของเฮโรอีน การใช้กระบอกฉีดยา และเข็มฉีดยาร่วมกัน ค้นหาสาเหตุที่เปลี่ยนจากการใช้ฝิ่นไปใช้เฮโรอีน และสาเหตุที่เฮโรอีนระบาดเข้าสู่หมู่บ้านนี้ มีการประสานงานระหว่างชุมชนกับหน่วยงานของรัฐ เพื่อดำเนินการป้องกันมิให้มีการซื้อขายเฮโรอีนในหมู่บ้าน ควรมีการปราบปราม และลงโทษผู้ที่ขายฝิ่นและ เฮโรอีนในหมู่บ้าน

Independent Study Title Medicine and Drug Users Behavior in Huay Num
 Dung Village, Mae Tang District, Chiang
 Mai Province: Causes of Relapse among
 Opium and Haroin Addicts Treated during
 B.E. 2533

Author

Mrs. Ratana Sukumoljan

M.P.H.

Examining Committee :

Assoc.Prof.Chirasak	Khamboonruang	Chairman
Assist.Prof.Prapaisri	Songlin	Member
Assoc.Prof.Choomnoom	Promkutkao	Member

Abstract

The objectives of this study were to determine the relapsing rate and causes of relapse among opium and heroin hilltribe addicts treated B.E. 2533. The study was conducted during February through September B.E.2534. The studied population consisted of 43 ex-addicts. Data was obtained by interviewed, observation and analysis of urine for opiate derivatives by Enzyme Multiplied Immunoassay Technique (EMIT) method. Results were analysed using percentile and arithmetic means by total enumeration. The results revealed that :-

1. The studied population consisted of Lisu, 76.74%; Karen, 11.63% and Shan, 9.30%. The proportion of male subjects was 97.67% and 72.10% of subjects were couples. The mean age was 40 years old, ranging from 15 to 65. For educational standard, 72.10% had never attended school. The mean of duration of opium and heroin usage was 12.5 years, ranging from 2 to 32. The proportion of each drug used revealed as 48.84% opium, 25.58% heroin and 25.58% for both.

2. The relapsing rate, during the period of the study was recorded as 100%

3. Although causes of relapse may not be accurate, it was noted that 100% was from physical dependence i.e. non-tolerance to physical withdrawal syndrome, 72.10%; lack of self-confidence, 27.9%. Causes of relapse due to family pressure was revealed as 46.51% i.e. Lack of care taking, 40%; family rejection or drug usage among other family members, 6.51%. The social and environmental causes of relapse were also recorded as 100%. These included drug trading in the village or at home, 34.88%; peer influence, 11.63%, exchange for labour, 11.63%; requests for drug purchasing, 6.98%; and non-acceptance by villagers, 6.98%. The remaining ex-addicts were drug traders, 4.64%.

4. The subjects were interviewed as to the type of drugs used during relapse. Before treatment, it was recorded that 48.84% of the subjects were opium dependent and 25.58% were heroin dependent. After

treatment, it was recorded that among relapsing case, opium dependence was decreased to 34.88% but heroin dependence was increased to 60.47%. It was also noted that there was evidence of sharing of disposable syringes and needles among addicts.

5. The expense of drug used per day was recorded. It was estimated that opium dependence required about 2 to 4 mu per day (1 mu = 1.5 gm) costing about Baht 60 to 80. Heroin requirement was about 2 to 4 tubes per day (1 tube = 60 mg) costing about Baht 100-200.

Result of this study indicated that in order to prevent relapse among tribal addicts in the village, factual causes of relapse should be thoroughly investigated. The reason why opium dependence changed to heroin addiction, and how it was spread into the village is also worthy of study. The dangers of drugs, particularly heroin, as well as the risks of sharing syringes and needles should be promoted among the ex-addicts and their families. Cooperation between the village communities and government sectors to effectively reinforce a laws and punishment for drug users and drug traders in the village is urgently needed.

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved